



GDAŃSKI
UNIWERSYTET
MEDYCZNY

Materiał dla uczestników webinarium: SUCHA SKÓRA – propozycje recepturowe

prof. Roman J. NOWICKI

kierownik Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii GUMed



Emulsje proste

- ➡ **tłuszcze zwierzęce** (lanolina, smalec)
- ➡ **oleje roślinne** (z oliwek, orzeszków ziemnych, ogórecznika, wiesiołka)
- ➡ **oleje mineralne** (wazelina, parafina)
- ➡ **oleje syntetyczne** (silikonowe)
- ➡ **woski** (pszczele, ssaków morskich)

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



Nowoczesne emulsje

► Lipidy syntetyczne

► ceramidy - fosfolipidy

► cholesterol - estry cholesterolu

► kwasy tłuszczowe (linolowy, γ -linolenowy)

► TG

► skwalen - węglowodory

► woski

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



HUMEKTANTY - substancje o właściwościach nawilżających

GLICEROL: DYNAMICZNE NAWILŻANIE

- Utrzymuje odpowiednie nawilżenie skóry
- **GŁĘBOKA PENETRACJA** w warstwie rogowej naskórka
- **PRZYWRACA FUNKCJE BARIERY NASKÓRKOWEJ**
- **STYMULUJE ELASTYCZNOŚĆ SKÓRY**
- Chroni przed nadmiernym wysuszeniem
- Lekkie działanie przeciwzapalne - łagodzi podrażnienia
- Rozmiękcza naskórek i ułatwia wnikanie leków (zwiększa rozpuszczalność niektórych substancji leczniczych)

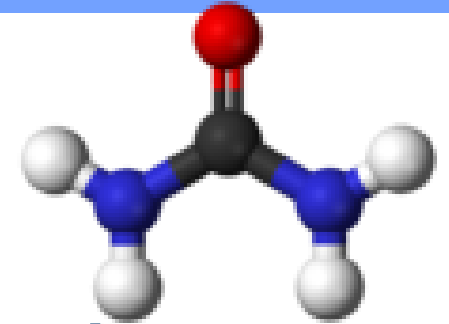
Dodatek glicerolu do maści zapobiega ich wysychaniu

1.Froebe C. *et al.* J Soc Cosmet Chem.1990, 41: 51-65. 2. Crickx B. *Nouv. Dermatol.*, 2002, 21 : 25-26. 3.Loden M *Clini Dermatol* 2003, 21: 145-157.
4. Martindale. *Glycerol*, Extra Pharmacopoeia, 2005. 5.Gloor M. *et al.* *Contact Dermatit*, 2001, 44: 123-125.



HUMEKTANTY - substancje o właściwościach nawilżających

MOCZNIK *Urea*



- ↑ absorpcji wody przez naskórek ze skóry właściwej
- ↓ ryzyko podrażnień przez SLS
- ▶ aplikacja 2 x dz. 5% mocznika na wyleczone zmiany skórne ↓ ryzyko nawrotów

1. Froebe C. *et al.* J Soc Cosmet Chem. 1990, 41: 51-65.
2. Crickx B. *Nouv. Dermatol.*, 2002, 21 : 25-26.
3. Loden M *Clini Dermatol* 2003, 21: 145-157.
4. Martindale. *Glycerol, Extra Pharmacopoeia*, 2005.
5. Gloor M. *et al.* *Contact Dermatitis*, 2001, 44: 123-125.
6. Dunlap FE. *Ther Res* 1984;35: 72-77.

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



propozycje recepturowe

Preparaty do nawilżenia/natłuszczenia

➡ Rp.

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**

Urea 5,0

Aquae dest. 15,0

Ung. cholesteroli ad 100,0

M.f. ung

D.S. na skórę 2x dziennie (rano i wieczorem)

➡ Zapotrzebowanie zwiększa się w czasie zimy



okluzyjne substancje nawilżające

WAZELINA (od 1872 r) **lanolina, oleje mineralne, silikony**

- Tworzą barierę hydrofobową nad SC
- ↓ TEWL (od 98% do 20%)
- ▶ Udział w tworzeniu macierzy pomiędzy KC

Anderson PC, Dinulos JG. Curr Opin Pediatr. 2009;21(4):486-90.

WAZELINA i PARAFINA: działanie mechaniczne

- ▶ Długotrwały efekt tworzenia filmu¹
- ▶ Chroni przed utratą wody (TEWL)
- ▶ odtwarza właściwości bariery naskórkowej^{2,3}
- ▶ **efekt natychmiastowy**⁴

1. Marti-Mestre G *et al.* Int J Cosm Sci 1994, 16: 161-170. 2. Ghadially R. *et al.* J Am Acad Dermatol 1992;26:387-396.

3. Mao-Qiang M. *et al.* Arch Dermatol 1995;131:809-816. 4. Overgaard Olsen L. *et al.* ActaDerm.Venereol 1993; 73: 404-406.



okluzyjne substancje nawilżające

Rp.

Parafini liquidi 10,0

Vaselini albi ad 100,0

M.f. ung

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**





**Dermatitis
plantaris sicca**
Zimowe stopy
atopowe

**SUCHA SKÓRA -
propozycje recepturowe**



Preparaty natłuszczające

Rp.

Paraffini liq.

Ung. cholesteroli aa ad 100,0

M. f. ung.

Działanie :

Zmiękcza, ↓ świąd, ↓ pieczenie, ↓ ściąganie

Tworzy barierę i zatrzymuje wodę (działa okluzyjnie)

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**



Preparaty natłuszczające

Rp.

Dimeticoni 5,0 (2,0 – 10,0)

Vaselini albi

Lanolini

Aquae aa ad 100,0

M. f. ung.

Wodę można zastąpić 3% *Sol. Acidi borici* (działa p/drobnoustrojowo, przywraca kwaśne pH)

Natłuszcza i uelastycznia skórę dając uczucie gładkości.

Dimetykon tworzy barierę przed czynnikami zewnętrznymi ale nie upośledza funkcji skóry (oddychania, parowania)



Dimeticonum = silol = olej silikonowy

Związek wielkocząsteczkowy, krzemoorganiczny, **trwały chemicznie**

- wytwarza **warstwę ochronną** (przed czynnikami zew. jak wilgoć, rozpuszczalniki, czynniki alergizujące), **nie zaburza funkcji skóry** (przewodzenia ciepła, oddychania, parowania)

- ➡ Po aplikacji - wchłania się nie pozostawiając tłustej warstwy (inaczej niż parafina)

- ➡ **Uelastycznia skórę** dając uczucie gładkości i „jedwabistości”.

Brak działania drażniącego.

Może być stosowany (po wyjąłowieniu) także na skórę uszkodzoną

Zalecany do leczenia odleżyn oraz ochrony skóry wokół rany.

Może być stosowany *per se*. natomiast **w maściach stęż: 2% 10%**.



Dimeticonum = silol = olej silikonowy

Zastosowanie:

- oparzenia
- ubytki ziarninujące (wokół rany)
- owrzodzenia i trudno gojące się rany (wokół rany)
- pęknięcia skóry
- odleżyny
- zmiany alergiczne skóry
- zapobieganie wyprzeniom skóry
- osłona skóry zmacerowanej



Preparaty nawilżające

Rp.

Dimeticoni 2,0

Glyceroli 3,0

Lekobaza Lux ad 100,0

M.f. ung.

Działanie:

Nawilża i chłodzi (Lekobaza Lux),
uelastycznia i wygładza skórę
(Dimetykon)

Rp.

Urea 5,0

Aquae 40,0

Ung. Cholesteroli ad 100,0

M.f. ung.

Działanie:

Nawilżająco i zmiękczejaco na skórę

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



Preparaty do nawilżenia/natłuszczenia

Rp.

Acidi salicylici 1,0

Aquae dest. 40,0

Vaselini hydrophylici ad 100,0

M.f. ung.

D.S na skórę ciała przynajmniej 2x dziennie

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



okluzyjne substancje nawilżające

Rp.

Lanolini

Vaselini albi

Paraffini liq.

Aquae aa ad 100.0

M.f. ung.

D.S. Miejscowo

Przechowywać w lodówce **SUCHA SKÓRA** propozycje recepturowe



Preparaty do nawilżenia/natłuszczenia

Rp.

Paraffini liquidi 10,0

Aquae dest.

Eucerini aa ad 100,0

M.f. cremor

D.S. na skórę twarzy co najmniej 2x dziennie

➡ Preparat zwykle stosowany w okresie lata,
dobrze tolerowany przez chorych



Preparaty do nawilżenia/natłuszczenia

Rp.

Aquae dest. 40,0

Ung. cholesteroli ad 100,0

M.f. cremor

D.S. na całą skórę 2x dziennie

- ▶ preparat bardzo dobrze tolerowany, łatwo wchłaniany, nie dający poczucia tłustej skóry

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



Preparaty regenerujące i „odżywiające”

płyn

Rp.
Vit. E pro receptura 2,0
Ol. Lini
Ol. Rapae aa ad 100,0
M.f. sol.

Działanie:

Regeneruje naskórek, działa p/zapalnie i przyspiesza procesy gojenia.

maść

Rp.
Vit. A oleosae 100 000 j.m.
Vit. E puri 2,0
Ol. Cacao 10,0
Ol. Ricini 10,0
Eucerini ad 100,0
M.f. ung.

Działanie:

Odżywia i przyspiesza procesy regeneracyjne.

Działa p/zapalnie i łagodzi podrażnienia.

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



Opanowanie świądu - podstawowy problem w terapii AZS !

ZROZUMIEĆ |
AZS



Edukacja: jak zmniejszyć świąd ?

Rp.

Anesthesini 5,0-10,0

Mentholi 2,0-5,0

3% Sol Acidi Borici

Euceryni anhydr.

Vaselini albi aa ad 100,0

M. f. ung

YTUTY

minut!

zami

sypialni



stan zapalny

Im bardziej nasilony → łagodniejsze leczenie!

OSTRY I PODOSTRY

Okłady

Kompresy

Pudry

Zawiesiny

mGKS, mIK

Opanowany

- Maści i pasty obojętne
- + leki p/zapalne



Leki przeciwzapalne w przebiegu AZS

Rp.

Prednisoloni 0,25

Urea 5,0

Aquae dest. 15,0

Ung. Cholesteroli ad 100,0

M.f.ung

➡ *D.S. na skórę 1x dziennie przez okres 2 tygodni.*



Leki przeciwzapalne w przebiegu AZS

Rp.

Hydrocortisoni 1,5

Gliceroli 15,0

Lekobaza LUX ad 100,0

M.f. ung.

D.S. 1x dz na zmiany skórne przez okres 1 miesiąca.

➡ Preparat doskonale tolerowany w terapii zmian zlichenifikowanych.

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe

Leki na nadkażone wykwyty skórne

Rp.

Acidi salicylici 3,0

Erytromycini 1,0

Vaselini ad 100,0

M.f. ung.

D.S. na zmiany pokryte strupem 1x dz. przez 10 dni.



SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



Leki na nadkażone wykwyty skórne

Rp.

Gentiana violet 1,0-2,0

Aquae destill. ad 100,0

M.f. sol.

D.S. na zmiany sączące

Odpłatność 100%

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**



Leki p/zapalne

Rp.

Ac. borici subt. plv. 1.0

Zinci oxydati

Talci veneti aa 5.0

M.f. pulv.

D.S. na zmiany sączące w pachwinach

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**



Zakażone AZS (zapach, sączenie, liszajec)



Rp.

<i>Cupri sulfatis</i>	0,5
<i>Zinci oxydi</i>	3,0
<i>Vaselini albi</i>	ad 50,0

M.f. ung.

D.S. 1 x dziennie

Rp. Na nadkażone zmiany skórne
(bakteriobójczo, grzybobójczo, ściągająco)
0,5% Sol. Cupri sulfatis 500,0
D.S. Do okładów 3 x dz.

**SUCHA SKÓRA –
propozycje recepturowe**



Właściwa pielęgnacja skóry

- utrzymanie młodego i zdrowego wyglądu
- prawidłowe funkcjonowanie bariery ochronnej
- podstawa leczenia chorób skóry
- podstawa profilaktyki dermatologicznej
 - alergologicznej
 - pediatrycznej

SUCHA SKÓRA propozycje recepturowe



18. Międzynarodowa Akademia Dermatologii i Alergologii

Gdynia 11-12-**13**.02.20**22**



GDAŃSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY



PTA
Polskie Towarzystwo
Alergologiczne
SEKCJA DERMATOLOGICZNA

www.18.ada.pl



Pytania? Sugestie?
akademia@fagron.pl

Nasza strona internetowa:
akademiafagronu.pl